

College van B&W Helmond
Postbus 950,
5700 AZ Helmond

Datum: 06-02-2019

Ref. GA2018-05

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein gemeente Helmond is gevraagd advies uit te brengen over de actualisatie Verordening Jeugdhulp Helmond 2019.

De actualisatie was noodzakelijk omdat Helmond niet meer in het verband van Peel 6.1 werkt, de toegang tot de jeugdhulp veranderd is en nieuwe voorzieningen en andere benamingen gekomen zijn. De gemeente wil meer kwaliteitstoezicht en controle kunnen toepassen. Ook moesten door uitspraken uit beroepszaken extra onderdelen opgenomen worden. Met dit advies geven wij hier gehoor aan.

In de aangename sfeer van de constructieve voorbesprekingen met uw beleidsmedewerkster Yvonne Hoeben zijn we samen tot de conclusie gekomen dat het zeer zinvol en noodzakelijk zou zijn de cliënten en hun vertegenwoordigers (de cliëntenraden) hierbij te betrekken. De Adviesraad wil op lange termijn met de cliëntenraden een goede samenwerking creëren zoals ook in Hoofdstuk 12 beschreven. Als de aanbevelingen en wensen van de cliëntenraden in de besluitvormingen meegenomen worden dan kan de gemeente de weg vrij maken voor richtinggevende ongevraagde adviezen.

De Adviesraad heeft contact gezocht met;

– de cliëntenraden van volgende instellingen:

Jeugdbescherming Brabant
Combinatie Jeugdzorg
Bijzonder Jeugdwerk Brabant (jongerenraad en ouderenpanel)
GGZ Oost-Brabant
Novadic Kentron
Stichting MEE
Leger des Heils
William Schrikker Groep

En met de centrale cliëntenraden van volgende instellingen:

ORO
Neos

En met de familieraad van de GGZ Oost-Brabant en de jeugdorganisatie JIBB.

De gemeente Helmond wordt gevraagd volgende suggesties van de betrokkenen in haar besluitvorming mee te nemen.

Het blijft altijd de vraag voor wie de verordening geschreven is. De Cliëntenraad GGZ Oost-Brabant wijst op het volgende: dat het “stuk erg ambtelijk is en moeilijk te lezen.” “Mede hierdoor is men van mening dat men er niet zoveel mee kan.”

Er zou een bijlage zinvol zijn die in algemene taal de hoofdlijnen beschrijft in die de directbetrokkenen hun hulpverleningstrajecten goed herkennen.

Er zou in de toekomst meer tijd uitgetrokken moeten worden voor het adviestraject met de cliëntenraden. De Cliëntenraad van Novadic Kentron merkt terecht op, omdat ze het druk hebben het niet mogelijk is de verordening “op korte termijn” in behandeling te nemen.

De Centrale Cliëntenraad van ORO onderschrijft deze zichtwijze. Ze kunnen “geen inhoudelijk advies” geven omdat ze prioriteiten moeten stellen. De Cliëntenraden zijn organisaties van vrijwilligers met een aangepast vergaderschema.

De cliëntenraad van de van de Combinatie Jeugdzorg sluit hierbij aan. Een reactie op korte termijn is niet mogelijk.

Algemene bepalingen:

Bij de doelgroep gaat het om de overige en individuele voorzieningen, zouden het niet de jeugdigen en zijn of haar ouders zijn?

Vormen van Jeugdhulp:

De aanspreekpartner voor meldingen over huiselijk geweld en kindermishandeling is “Veilig Thuis “.

Voorwaarden en Toegang Jeugdhulp:

“Het college” als aanspreekpartner moet specifiekere beschreven worden om de professionaliteit duidelijker te hebben die de hulptrajecten gaat aanbevelen.

Als het College dan informatie verzamelt voor de planning van een gesprek blijft onduidelijk wat met deze informatie gebeurd als de aanvrager van het gesprek afziet of de inzet van hulp onnodig is of de aangeboden hulp niet geaccepteerd wordt. Blijft de aanvrager in de toekomst in het systeem staan als “probleemgezin”? Hoe wordt de privacy van de aanvrager gewaarborgd?

Wat is het verschil tussen “alle voor de hulpvraag relevante gegevens” en “alle overige gegevens”?

Het is zeker niet zinvol in een verordening een digitale service (OZO verbindzorg) te noemen, waarvan de levensduur ongewis is. Bovendien wordt iedereen uitgesloten, die digitaal niet bekwaam is.

Het traject in de richting Bescherm tafeloverleg wordt niet genoemd en de hieruit voortvloeiende mogelijke intentie extern onderzoek aan te vragen (bijvoorbeeld door de Raad voor de Kinderbescherming) met de mogelijkheid van een justitiële maatregel.

Het is onduidelijk wie wanneer de beslissing gaat nemen welke goedkope voorziening ook adequaat is. Hoe worden mogelijke meningsverschillen tussen de medische specialisten en jeugdhulp aanbieders over de nodige jeugdhulp geregeld? Bestaat de mogelijkheid voor een second opinion en bij wie? Hetzelfde is onduidelijk bij een voorstel om gratis cliëntondersteuning in te zetten.

Onderzoek:

Door wie wordt het onderzoek gedaan en welke professionaliteit hebben de onderzoekers? Van wie wordt er een “specifiek deskundig oordeel en advies opgesteld”, wat moet iemand zich voorstellen onder “specifiek” en aan welke specialist wordt gedacht die een “specifiek deskundig oordeel” kan vellen? Welke deskundigheid wordt verwacht als er sprake is van “advies te vragen aan een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie”?

Toegang tot jeugdhulp via het medisch domein:

Als er een aanbieder niet gecontracteerd is door de gemeente, moet deze contact opnemen met de gemeente, anders “accepteert de gemeente geen declaratie”. De cliënten moeten vertrouwen hebben in hun medische specialist en de professionaliteit van de aangewezen zorginstelling. Wie informeert de cliënt over deze voorwaarden en welke consequenties heeft het voor de cliënt als de professionele hulpverleners hun verantwoordelijkheid niet nemen?

Ondersteuningsplan:

Het is niet duidelijk wie het plan maakt en wie erop toeziet dat deze ook uitgevoerd wordt. Wie gaat “een specifiek deskundig oordeel en advies” opstellen. Als er iets in een beschikking vastgelegd wordt, wat is dan de juridische betekenis van deze beschikking?

Procedure toegang tot jeugdhulp via de rechterlijke macht:

Als cliënten in het wettelijke kader begeleid worden is er vooraf meestal een traject in de vrijwillige gemeentelijke hulpverlening. Bij een tandem blijf je met z’n tweeën op de fiets zitten. De medewerker van de gemeente was actief in het cliëntensysteem, de (gezins)voogd gaat het overnemen maar de gemeente gaat het traject begeleiden en neemt het weer over na beëindiging van de wettelijke maatregel. Hiermee creëer je met een goede samenwerking continuïteit in de hulpverlening. Wat betekent dan dat de Gecertificeerde Instelling “altijd in samenspraak met het Sociaal Team en het gezin bepaald” wat in de jeugdhulp gewenst is. Betekent “de Gecertificeerde Instelling is eindverantwoordelijk” dat deze uiteindelijk bepaalt? Hier is meer duidelijkheid in het samenwerkingskader gevraagd.

Persoonsgebonden budget bij jeugdhulp;

De adviesraad vraagt het college deze uitvoeringen te toetsen aan het advies over PGB door de adviesraad.

Inspraak:

Hoe wil het college de “ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid” betrekken. Wie zijn de “ingezetenen”? Hier hoort een plan van aanpak na overleg met de Adviesraad waar het college duidelijkheid moet verstrekken, van wie volgende taken uitgevoerd moeten worden:

2. Het college stelt ingezetenen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor beleid te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.

3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.

De belangrijke rol van de cliëntenraden:

De cliëntenraad van de William Schrikker Groep (WSG) verwijst daarop dat het in het hulpverleningstraject belangrijk blijft de cliënten over het bestaan en de werkwijze van de cliëntenraden te informeren. De betrokkenheid van de WSG laat zien hoe de gemeente van geëngageerde cliënten in de toekomst kan profiteren. De WSG maakt ook attent op o.a.:

Goed geïnformeerde jongeren en hun ouders kunnen van de samenwerking met de cliëntenraden profiteren en hun positieve energie inzetten in een constructieve samenwerking met de hulpverlening. Ze kunnen op deze wijze de dingen beter begrijpen. Hier zou nog veel te behalen vallen.

De WSG vraagt of er een cliëntenraad voor jongeren bestaat die begeleid gaan wonen zodat zij zelf ook inspraak hebben op hun behandeling wat heel belangrijk voor hun welzijn en ontwikkeling is. In hoeverre heeft de jongere hierin inspraak?

De plaatsing van een jongere in een gesloten inrichting zou nooit moeten gebeuren omdat het zeker – voor niemand – goed kan zijn. Er zouden andere oplossingen gevonden moeten worden. Hoe ziet zo een behandeling eruit en wat zijn de resultaten op langere termijn.

Hoe werkt de “tandemfunctie” en wat kun je op langere termijn verwachten.

Welke resultaten worden ermee behaald en hoe wordt het geëvalueerd. Vindt het in meerdere gemeenten plaats of alleen in Helmond.

Wat is de kostprijs van zorg in natura en hoelang kan een jongere er gebruik van maken?

Wanneer wordt de hardheidsclausule ingezet en in welke situatie en wordt het vaak ingezet en waarvoor? En hoelang wordt deze ingezet. Wordt hier veel mee gewerkt en heeft het effect, waaraan merken jullie dit?

De cliëntenraad van de Jeugdbescherming Brabant verwijst op het volgende:

PGB: Wie verzorgt de aanvraagformulieren voor het gezin en de toepasbare hulp? Bij de schuldsanering wordt het PGB betrokken in het verhaal, maar dat staat waarschijnlijk weer beschreven in deze verordening. We zouden graag zien dat hier duidelijkheid over wordt weergegeven.

Maatwerk: De keuze voor de leidende hulpvraag en de daarbij behorende oplossing wordt zo beperkt: ten alle tijde moet maatwerk mogelijk zijn en ingezet worden. Wij zouden graag zien dat indien nodig er snel hulp wordt ingezet ten dienste van het gezin/ de jeugdige. Veel instanties hebben namelijk tegenwoordig wachtlijsten, biedt alternatieven aan waarbij de jeugdigen/ het gezin mogelijkheden hebben om zelf te kunnen kiezen uit kleinere ambulante zorgverleners: zie bijvoorbeeld Tilburg waar een project loopt van Millicent Willems, buiten bv een GGZE enzovoort.

Leeftijd: Tijdsbeperking van 18 of 23 is te beperkt, er zijn veel jeugdigen die veel langer hulp nodig hebben. Misschien moet hier staan, indien nodig wordt de jeugdige ondersteunt bij een administratief beperkende maatregel om zo een naadloze overgang naar WMO, wonen, arbeid en inkomen goed te regelen.

Bejegening: het eerste gesprek, het keukentafelgesprek moet leidend zijn en in gezamenlijkheid: het gaat dan om rechten, ondersteuning, vertrouwen opbouwen, eigen krachten en bereikbaarheid ook buiten kantooruren, indien nodig. Het tijdspad moet duidelijk zijn: korte opvolgende termijnen enzovoort.

Enkelvoudig/meervoudig: 80% van de hulpverlening gaat redelijk, het gaat om enkelvoudige zorg. 20% is meervoudige zorg, de betrokkenen moeten snel en adequaat geholpen worden. Deze doelgroep moet maatwerk krijgen en langdurige zorg als nodig zonder de complexe overgang van 18+ of 23+.

Klachtenregeling: de klachtenregeling blijft complex, deze is individueel geregeld, per instantie, niet uniform, maar een instantie een regeling. Daarnaast is er de nieuwe wet WMCZ.8 met o.a. een onafhankelijke klachtenfunctionaris. Hoe wordt de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen meegenomen? Zijn er plannen de ervaringsdeskundigen bij het beleid te betrekken nadat het kernteam 21 voor de jeugd (met cliëntenraad voorzitters en ondersteuners} opgeheven is?

Namens de Cliëntenraad van de Combinatie Jeugdzorg is er volgende reactie op de verordening 2019:

1.2 Doelgroep

De overige en individuele voorzieningen als bedoeld in hoofdstuk 2 van deze verordening zijn –mits aan de voorwaarden wordt voldaan - toegankelijk voor jeugdigen en zijn of haar ouders als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet en die op grond van artikel 1.1. van deze wet hun woonplaats hebben binnen de gemeente Helmond.

Opmerking/vraag Cliëntenraad

De definitie van "ouders" volgens deze wet, sluit pleegouders uit van de vormen van jeugdhulp in deze wet.

Hoofdstuk 2.3

3. Recht op een individuele voorziening bestaat slechts voor zover deze als de goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt.

Opmerking/vraag Cliëntenraad

Wie stelt vast wat adequaat is bij de jeugdzorg behoevende? De gemeente? Hoe borgt de gemeente objectiviteit in deze?

Hoofdstuk 3

1. Jeugdigen en/of ouders kunnen met een hulpvraag terecht bij het college.

2. In spoedeisende gevallen treft het college naar aanleiding van de hulpvraag zo snel mogelijk, en uiterlijk binnen vijf dagen een passende tijdelijke voorziening, of vraagt het college een spoedmachtiging gesloten jeugdhulp aan.

Opmerking/vraag Cliëntenraad

Wat is de definitie van spoedeisend in deze context?

Uiterlijk 5 dagen is ontoereikend in bepaalde gevallen. Een kind kan door escalatie in de thuissituatie op straat belanden. Laat de gemeente Helmond door langdurige bureaucratie een kind vijf dagen op straat belanden?

4.4 Privacyrechten

De jeugdige en/of zijn ouders hebben op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming een aantal rechten ten aanzien van de verwerking van hun persoonsgegevens. De jeugdigen en/of zijn ouders kunnen om gebruik te maken van deze rechten een verzoek bij het college indienen.

Hiervoor kunnen zij gebruik maken van een door het college ter beschikking gesteld format. De beslissing op dit verzoek geldt als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Opmerking/vraag Cliëntenraad

Hoe worden cliënten geïnformeerd over deze rechten en welke procedures zijn er? Hoe kunnen cliënten bijv. bezwaar of een klacht indienen? Waar kunnen zij informatie vinden over cliënt ondersteuner of vertrouwenspersoon (hoofdstuk 11)

Hoofdstuk 7

4. De jeugdige of de ouders verstrekken een volledig ingevuld pgb-plan, volgens een voorgeschreven model.

Opmerking/vraag Cliëntenraad

Wie bepaald dit?

Hoofdstuk 12 Inspraak

12.1 Betrekken ingezetenen bij het beleid

1. Het college betreft ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid, op grond van de Verordening

Adviesraad Sociaal Domein 2017.

2. Het college stelt ingezetenen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor beleid te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.

3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.

Opmerking/vraag Cliëntenraad

In uw mail schreef u: “De gemeente heeft in het verleden de cliëntenraden hierbij niet betrokken maar de Adviesraad heeft besloten het te veranderen.”

Welke cliëntenraden heeft u betrokken?

Hoe worden ingezetenen betrokken bij de voorbereiding van het beleid? Hoe kunnen zij vroegtijdig voorstellen voor beleid doen en advies uitbrengen? Welke vorm van periodiek overleg zijn er met ingezetenen/gebruikers van jeugdhulp?

Tot slot:

Tot zover de opmerkingen en aanbevelingen van de Adviesraad. De adviesraad verwacht dat de onderwerpen van de vragen in de verordening duidelijk geformuleerd worden. Desgewenst is de adviesraad bereid dit advies mondeling toe te lichten. De Adviesraad wenst betrokken te blijven bij het verdere proces en verneemt graag op welke wijze onze opmerkingen en aanbevelingen worden meegenomen.

We zouden het zeer op prijs stellen als de vragen van de cliëntenraden beantwoord worden ook hebben ze in eerste instantie geen directe betrekking met de Verordening of kunnen ze in deze niet verwerkt worden. We willen de antwoorden naar de contactpersonen versturen en verder als gewenst telefonisch de zichtwijze van de gemeente toelichten.

Stichting Adviesraad Sociaal Domein Helmond

Jan van Ginkel
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Helmond
Tel; 06-21176884
Email; info@ASD-Helmond.nl